

60Mk za numer

Miesięcznie 1500 marek

Lagranica miesięcznie 2400 Mk
Konto czekowe PKO Nr 140.256Redakcja otwarta na wojnę od
opłaty pocztowej. — Redakcja
reklamistów nie zwraca i bezinteresownych
listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświęconych

Redakcja i Administracja:
Kraków, Dunajewskiego 5.Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.Dział inseratowy:
Powszechne biuro reklamy
„PRASA”Kraków, Narwicka 16, tel. 20-86.
Konto czekowe 149.975.

Zwycięstwo PPS na Śląsku

Przy wyborach do prowincjonalnego sejmiku śląskiego, które się odbyły w niedzielę 24 września, odniosła polska partia socjalistyczna bardzo wielki sukces.

Niemna jeszcze dokładnego rezultatu wyborów, ale z tych obliczeń, jakie dotąd poczyniono, da się już ocenić ogólny stosunek ilościowy stronnictw.

Polacy zdobyli dwie trzecie mandatów w sejmie śląskim, Niemcy jedną trzecią. Z polskich dwóch trzecich jedna dostała się narodowej demokracji pod wodzą Korfanteo, druga dwóm stronnictwom robotniczym: PPS i NPR. Tu okazała się ogromna niespodzianka: przedtem bowiem rozpowszechnione było mniemanie, że na Górnym Śląsku NPR jest bardzo silna, a PPS znacznie od niej słabsza i dzięki temu błędnemu mniemaniu został nieudolny enpeerowiec, Rymer, mianowany pierwszym wojewodą śląskim, wybory jednak okazały, że PPS na Śląsku jest silniejsza od NPR. PPS zdobyła więcej mandatów poselskich niż NPR. Ubolewania godne jest, że wogóle klasa robotnicza rozbita jest na różne stronnictwa, ale jest to nieuchronne na jakiś czas ze względu na różny stopień rozwoju umysłowego poszczególnych sfer robotniczych. Pocieszającym więc jest objawem, że najbardziej rozwinięta część proletariatu, to znaczy najbardziej oświecona i wyrobiona, skupiona w PPS, zdobyła sobie stanowisko kierownicze i wybiła się na pierwsze miejsce, a zacofana NPR traci grunt pod nogami. NPR jest formacją przejściową, bez przyszłości, bo prędzej czy później muszą wszystkie uświadomione żywioły robotnicze znaleźć drogę do PPS, która stanie się jedyną wielką partią całej polskiej klasy robotniczej.

Ze PPS jest na tej drodze, o tem świadczy również zupełna klęska komunistów na Śląsku. Zyskali oni tam znikomą liczbę głosów, która mimo proporcjonalnych wyborów ani na jeden mandat im nie starczyła. Komunizm jest w Polsce wogóle tylko straszeniem dla naiwnych. Nie ze strony tego bankruta zagraża polskiej klasie robotniczej niebezpieczeństwo, lecz ze strony klerykalnej: wyrwać z ciemnoty te zacofane żywioły robotnicze, które się dają bałamucić klerykałom, oto główne zadanie, jakie PPS ma przed sobą do spełnienia zapomocą wytrwałej, mroźczej pracy uświadamiającej.

Znikoma również liczba głosów, jaką otrzymali ludowcy na Śląsku, odpowiada przemysłowemu charakterowi tego kraju. Tu stoją naprzeciwko siebie tylko dwa czynniki: kapitał i praca, jak to okazał wynik wyborów. Wszystkie inne warstwy nie mają tu znaczenia, są bowiem niesamodzielne. Drobnomieszczaństwo i chłopstwo pod wodzą Korfanteo jest wprzeżone w służbę kapitału, w którego orszaku kroczy niestety także duża jeszcze liczba ciemnych, obalamuconych robotników, w przyszłości, gdy

myśl socjalistyczna oświeci ich głowy, rezultat wyborów będzie odwrotny: po jednej stronie ukaże się zwarta masa ludu pracującego, po drugiej garstka sług kapitału.

Ta masa robotnicza, do której przyszłość należy, jest na Śląsku w przeważającej większości polska. Okazał to rezultat wyborów śląskich. Socjaliści niemieccy zdobyli tam

zaledwie trzecią część tej liczby mandatów, jaką uzyskała PPS, a tylko piątą część tej liczby, jaka przypadła w udziale obu polskim partiom robotniczym razem wziętym. Socjaliści niemieccy na Śląsku powinni z tego rezultatu wyborów wyciągnąć dla siebie naukę, że sami są słabą garstką i szukać muszą oparcia o PPS.

Towarzyszom naszym na Śląsku serdecznie winszujemy ich zwycięstwa wyborczego i życzymy im, żeby się ono powtórzyło 5 listopada przy wyborach do Sejmu polskiego.

Sprawa Blizkiego Wschodu wpłynęła korzystnie na sprawy polskie

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 28 września.

„Przegląd Wieczorny” donosi z Genewy: Obrady Ligi narodów dobiegają końca. Zaznaczył się na nich ogromny sukces Francji. Po klęsce Greków kierownictwo polityki wschodniej przeszło do Paryża. Delegat francuski Juvenel zdołał przeprowadzić tę francuską co do odszkodowania niemieckiego. Anglia zgodziła się na ustępstwa, które przedtem na konferencji londyńskiej odrzuciła.

Wiadomość o nocie aliantów do Turcji wy-

wołała tutaj ogromne wrażenie. Wszystkie zasadnicze punkta Francji odnośnie do Turcji zostały przez Anglię przyjęte. Sukces ten Francji interesuje także Polskę. Już drugi raz się zdarza, że na sprawy polskie wpływa pomyślnie akcja na Blizkim Wschodzie. Były to sprawa Górnego Śląska i sprawa Wileńszczyzny, które byłyby w Lidze narodów spotkały się z innym stanowiskiem, gdyby nie zatarg francusko-angielski o Turcję. Także sprawa Małopolski wschodniej nie byłaby tak wyglądała, gdyby nie klęska Grecji a pośrednio Anglii w Małej Azji.

Dodatek dla urzędników za wysługę lat

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 28 września.

Dnia 1 października będzie urzędnikom wypłacony dodatek za wysługę lat. Dodatek ten będzie obliczony w stosunku do dodatku drożyznianego dla miejscowości I klasy wedle mnożnika 1700.

W ten sposób dodatek za wysługę lat powiększy się 11.333 razy. Powiększony w ten sposób dodatek wpłynie również na powiększenie się dodatków procentowych miesięcznych i wyrównawczych, wypłaconych od szeregu miesięcy.

Dodatek ten otrzymają tylko urzędnicy etatowi.

Ustalenie granicy polsko-czeskiej

Praga. (Tel. wł. „Naprzodu”). „Narodni Listy” donoszą, że komisja delimitacyjna mimo energicznego protestu przedstawiciela Czechosłowacji postanowiła przeprowadzić sama regulację granicy ze względu na to, że rząd czechosłowacki i polski w dniu 6 sierpnia nie mogli się porozumieć w sprawie zmiany części nowej granicy na północ od Jaworzyny.

Uchwały Rady ministrów

Warszawa. (PAT) Rada ministrów na posiedzeniu 28 bm. wysłuchiwała sprawozdania kierownika ministerstwa robót publicznych w sprawie pomieszczenia Trybunału administracyjnego oraz w sprawie budowy gmachu Senatu. Następnie uchwaliła projekt ustawy o inspekcji pracy, oraz szereg innych wniosków.

Zmiany personalne w województwach

Warszawa. (AW) Przygotowywane od dłuższego czasu zmiany personalne w administracji państwowej wkrótce mają być zrealizowane, w szczególności w województwach małopolskich oraz w województwie śląskim. Między innymi nastąpią nominacje na stanowiska wicewojewodów, które w większości województw dotychczas nie istniały.

Rokowania polsko-niemieckie

Gdańsk. (PAT) Dzienniki tutejsze donoszą z Dreżna: Rokowania polsko-niemieckie postępują pomyślnie. Dotąd osiągnięto porozumienie w sprawie wydania aktów i archiwów, oraz w sprawie komunikacji tranzytowej. Odnośnie do tej drugiej sprawy nie zostały jeszcze ustalone szczegóły celno-techniczne. Wczorajsze narady komisji prawniczej zajmowały się kwestią opcyi i sprawą likwidacyi niemieckiego majątku państwowego.

Czy z tego ma być poitanienie?

Warszawa. (PAT) Wczoraj w komisaryacie rządu odbyła się konferencja z delegatami branży włóknistej. Delegacja kupiecka zaofiarowała rządowi swoją współpracę przy wykonywaniu rozporządzenia Rady ministrów o ujawnianiu cen. Ustalono potrzebę prowadzenia przez organa kupieckie spisu najważniejszych artykułów, pierwszej potrzeby, gąteży włóknistej, których ceny będą ustalone w porozumieniu z rządem.

Spisy te powinny znajdować się w każdym magazynie detalicznym i nie będą one obejmować artykułów, nie należących do artykułów pierwszej potrzeby. Wprowadzić to może pewne zaufanie do ustalania co pewien czas poziomu cen na dany artykuł i spowoduje pewną jednolitość tych cen.

Kogo endecy zwymyślali od szantażystów katolicyzmu?

Podaliśmy wczoraj parę soczystszych wyrażen endeckich, skierowanych pod adresem tych sfer katolickich, którym się wydaje bardzo podejrzaną prawowierność endecka. Zdaje się, iż endecy mieli tu głównie na myśli „Przegląd katolicki”, organ zbliżony do warszawskich władz kościelnych.

Pismo to bowiem (Nr. 11) ujęło się za papieżem i wystąpiło z oburzeniem przeciwko „nieścisłym pozbawionym wszelkiej podstawy niegodziwie tendencyjnym twierdzeniom” Nowaczyńskiego.

„Przegląd” ów stwierdza dalej, że „Gazeta Warszawska”, organ demokratyczno-narodowy, rozpowszechniająca podobnie „niegodziwe” tendencje nie jest wyrazicielką tych poglądów i uczuć, które winien żywić prawdziwy katolik; jej zachowanie się potwierdza wszystkie obawy, które żywiło i żywi boleśnie duchowieństwo polskie co do stanowiska partii endeckiej względem kościoła i religii katolickiej. W tymże numerze w artykule, zatytułowanym: „Z jaką partią pójść?” pisze „Przegląd katolicki”: „Katolik konsekwentny musi iść tylko z partią, stojącą na gruncie zasad katolickich. Takiej partii nie mamy.”

Zresztą nuta ta — niewiary w endecję i jej oficynę chadecką pojawiała się w „Przeglądzie

Katolickim” i wcześniej. W Nr. 9 pisał on w artykule „Gdzie nasz sztandar?”, iż ani sztandar endecki, ani chadecki nie może zadowolnić konsekwentnych katolików, tak, iż autor proponuje utworzenie zrzeszenia „bezpartyjnych katolików”.

Rozumie się, takie propozycje muszą do paśki doprowadzać endeków, którzy uważają siebie za pachciarzy katolicyzmu. Wiele, rzecz jasna, pisanina „Przeglądu katolickiego” im nie zaszkodzi, gdyż politycznie rozhułkanych księży żadne wędzidło nie poskromi i Ignąć oni będą do partii, która im tyle pola do harców pozostawia, byle tylko Nowaczyński siebie i ich zbytnio nie blamował...

Więcej może chodzi endecy o rzecz inną: kwestyonowanie jej rzeczywistego katolicyzmu przez organ bądź co bądź kompetentny, utrudnia jej atakowanie tych księży, którzy choćby w równie wstecznych leż nie endecko-chadeckich ugrupowaniach chcą figurować.

Mogła ich terroryzować gloszeniem, że jest jedyną reprezentantką katolicyzmu na ziemi polskiej i ksiądz, nie idący z nią ręką w rękę uprawia w polityce pokatne fuszersztwo. A tu tymczasem te klechy z „Przeglądu Katolickiego”... Kłamcy i faryzeusze!

Zjednoczenie socjalnej demokracji niemieckiej

Przed kongresem zjednoczeniowym niemieckim obradowali w Augsburgu socjaliści większościowcy (Scheidmanowcy), a w Gera — niezawisli. Z większościowców wygłosił referat tow. Wells o znaczeniu i konieczności połączenia szeregów socjalistycznych. Mowa Wellsa przyjęta została długo niemiłkącymi oklaskami i entuzjazmem, a delegat Krüger zażądał wydania jej w osobnej broszurze. Do dyskusji niechętno wogóle dopuścić, a del. Kranolda zabierającego głos zakrzyczano. Na wniosek Wellsa wybrano na kongres w Norymberdze Edwarda Bernsteina, którego nie wybrano w obwodzie.

W Gera na odrębnym zjeździe niezawisłych socjalistów wygłosili referaty o współpracy dla socjalizmu tow. dr Moses i Dittmann.

W Norymberdze odbył się 24 września wspólny kongres połączeniowy scheidmanowców i niezawisłych. Do prezydium wybrano tow. Wellsa i Dittmanna, obu przewodniczących odrębnych konferencji przedpołączeniowych. Referaty o idei złączenia wygłosili b. min. Herman Müller z partii większościowców i Crispian ze socjalistów niezawisłych. Po przyjęciu programu działalności wybrano przewodniczącym komisji dla ułożenia nowego programu partyjnego Karola Kautskiego. Imieniem drugiej londyńskiej Międzynarodówki przemówił tow. Amon, imieniem wiedeńskiej tow. Comperé Morel. Na uroczyste zamknięcie odczytał Wells manifest nowej partii.

Tak przedstawia się to historycznej chwili porozumienia dwóch silnych odłamów socjalistycznych niemieckich. — Dawne pragnienia

Kautskiego urzeczywistniły się. W obliczu groźnego niebezpieczeństwa i budzącej się do życia reakcji i monarchizmu stanęły mężnie i odmlodzone dwie potęgi proletariatu niemieckiego dla obrony i utrwalenia zdobyczy demokratycznych i ustroju republikańskiego. Świat socjalistyczny winien radować się tem historycznem zdarzeniem, albowiem ciemne i zasklepione obłoki niewiary na nowo rozjaśnia horyzont myśli socjalistycznej. Odżywa w umysłach trawionych gorączką wojny i nienawiści wiara w pobratanie żywiołów prawdziwie socjalistycznych. Jedną wspólną socjalistyczną międzynarodówką będzie następstwem inicjatywy niemieckich socjalistów. W Niemczech zrodziła się myśl wielka i szczytna budowy gmachu opartego na współpracy ludzkości i sprawiedliwości, tam krzewi się i potężnieje uświadczenie socjalistyczne szerokich warstw robotniczych, stamtąd wyszła zdrowa myśl współpracy rozdwojonych bratnich organizacji socjalistycznych. Socjalizm jakkolwiek zniszczony wojną nie cofa się, nie traci wiary w posłannictwo, lecz zdążył miarowym krokiem naprzód do upragnionego celu. Na drodze do tego celu stoi jedna Międzynarodówka socjalistyczna.

Na kongresie norymberskim dostali pucowe komuniści, odrzucono wszelką myśl porozumienia z destrukcyjnymi elementami komunistycznymi, rujnującymi zwarte szeregi proletariatu, rozbijającymi silne organizacje robotnicze, temsamem idąc na rękę burżuazji.

czyli, że pod pojęciem ogólnem „proletariat” można rozumieć wszystkie stronnictwa robotnicze i ludowe. Komisja zdecydowała usunąć nazwy Związek proletariatu miast i wsi, dając pełnomocnikom tej listy termin 24 godzin dla zmiany nazwy listy.

Rozłam w bloku mniejszości narodowych

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). W Wileńszczyźnie blok mniejszości narodowych rozbił się. Białorusini wystąpili z bloku; część ich wystawi własną listę, część przysięła do Zjednoczenia państwowego na kresach, część do Odrodzenia.

Lista Unii państwowo-narodowej

Warszawa. (AW). „Kurier Poranny” ogłasza skład listy Unii państwowo-narodowej Nr 10. Na pierwszym miejscu listy figuruje nazwo byłego prezydenta ministrów Jana Kucharzewskiego. Pozatem z ministrów figurują: Jastrzęb-

ski, Makowski, Darowski, Chodźko, były minister Stesowicz, Iwanowski, Janek, Tołoczko i generalny superintendent dr Bursche.

Stracona lista Bundu

Warszawa. (AW). Pra-a donosi, iż Bund zapomniiał złożyć onegdaj listę państwową do Senatu. Z tego powodu Bund stracił swoją listę.

Kandydatury krakowskie

Unia narodowo-państwowa w Krakowie postanowiła ostatecznie na pierwszym miejscu swojej listy kandydatów do Seimu z miasta Krakowa umieścić prezydenta ministrów dra Nowaka. Co do drugiego miejsca nie jest jeszcze zdecydowane, czy na niem figurować będzie p. Jan Kanty Feuerowicz, czy też dr Bogdani.

Zgromadzenie metalowców w Krakowie

Dnia 26 września odbyło się liczne zgromadzenie metalowców w sali związku przy ul. Dunajewskiego, na którem przemawiali tow. Cezar Hofman i Malisz o sytuacji politycznej i wyborach do sejmu. W myśl wywodów referentów zgromadzenie uchwaliło następującą rezolucję: Zebrani dnia 26 września metalowcy Krakowa uchwalać wziąć masowy udział w agitacji wyborczej za P. P. S., która jest jedyną i prawdziwą reprezentantką interesów klasy robotniczej i przyrzekają wszyscy spełnić obowiązek i oddać głos na listę socjalistyczną Nr. 2.

Konferencja w Bochni

W niedzielę 1 października odbędzie się w Domu Robotniczym w Bochni zebranie mężów zaufania PPS z całego powiatu bocheńskiego dla omówienia akcji wyborczej.

Konferencja w N. Sączu

Posiedzenie obszernego komitetu wyborczego odbędzie się 30 września popołudniu w sali Domu Robotniczego. Obecność mężów zaufania z całego powiatu konieczna.

Konferencja w Sanoku

W dniu 17 września odbyła się konferencja powiatowa PPS z udziałem delegatów z Przemysła i Krosna, oraz delegatów całego powiatu tak robotników jakoteż i włościan. Uchwalono następującą rezolucję:

Konferencja powiatowa Polskiej Partii Socjalistycznej w Posadzie olchowskiej, składająca się z delegatów robotniczo-włościańskich i kolejarzy z Zagórza, uchwala podczas wyborów do Sejmu rozszerzyć agitację pomiędzy współpracownikami tak w warsztacie jak i na wsi na korzyść PPS. — Również zobowiązujemy się rozszerzać ideę socjalistyczną po wioskach i miasteczkach.

O godzinie 1 w południe odbyło się publiczne zgromadzenie na rynku w Sanoku, w którem wzięły udział różne sfery tak z inteligencji Sanoka jak i chłopów. Przewodniczącym wybrano tow. Gaszyńskiego i Szabatowskiego, sekretarzem tow. Olchawę. — Referat wygłosił tow. inż. Nowicki z Krosna, który przedstawił robotę stronnictwa prawicowych i centrowych, wytykając ich brudy, które już popelnili i co zamierzają dalej zrobić. Dalej przedstawił dlaczego drożyzna tak wzrosła i kto jest temu winien. Następnie przemawiał tow. Komorowski z Sanoka, który przedstawił robotę polityczną kapitalistów, której to roboty owocem jest to, że robotnik i chłop małorodny musi się borykać ze swem życiem. Trzeci przemawiał tow. Skowron, urzędnik kolejowy z Zagórza, który wytykał panom i inteligencji sanockiej ich taktykę i oświadczył, że jak długo będą stać zdala od organizacji klasowej, tak długo nikt nim nie będzie się opiekował. Uchwaleniem rezolucji, która jednogłośnie przyjęto i okrzykiem „niech żyje Polska Partya Socjalistyczna” zgromadzenie zostało zamknięte.

Ruch wyborczy

Zakwestyonowane listy wyborcze

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Wczoraj we czwartek u generalnego komisarza wyborczego odbyło się posiedzenie członków komisji z urzędu i pełnomocników ugrupowań politycznych. Przy rozważaniu listy Nr 3 (Wyzwolenie lewica ludowców PSL) poseł Buzek oświadczył, że nazwa PSL wprowadza w błąd wyborców innych ugrupowań ludowych np. PSL Piast, którego lista Nr 1 posiada identyczny tytuł PSL Piast. Pełnomocnicy Wyzwolenia mecenas Szumański i poseł Bagiński bronili nazwy listy Nr 3, która utarła się wśród mas i nie budzi wątpliwości. Komisja przychyliła się do zaparływania pełnomocników Wyzwolenia.

Lista Nr 5 „Związku proletariatu miast i wsi” wywołała protest pełnomocników PPS mecenasa Tomaszewskiego i posła Pużaka, którzy oświad-

Ruch kolejarski

Kraków. Dnia 24 września odbyło się w sali strzeleckiej wielkie zgromadzenie prac. kolej. Z. Z. K. z następującym porządkiem dziennym: 1) Położenie ekonomiczne i widmo strejku kolej. 2) Wnioski. Po zagajeniu przez prezesa Koła wybrano prezydium, do którego weszli kol. Herling jako przewodniczący, kol. Nodzeński jako sekretarz. Przewodniczący udzielił głosu członkowi W. W. Z. K. kol. Grylowskiemu, który w dwugodzinny referat przedstawił nowy projekt reformy o uposażeniu prac. państwowych w ogólności, a w szczegółach o uposażeniu prac. kolejowych. Nowy projekt dzieli się zasadniczo na trzy części i obejmuje XVIII klas. według których prac.

kolej. będą szeregowani. Obliczenie jest w punktach i tak: pierwszy szczebel wynosi 1750 punktów, a ostatni t. j. XVIII 70 punktów. Punkty te mnoży się przez ustalany każdorazowo mnożnik z głównego urzędu statystycznego w Warszawie. Do projektu tego wniósł W. W. Z. Z. K. szereg poprawek, które na międzyministerialnej konferencji po wielu utarczkach zostały uzgodnione i przyjęte przez wszystkie związki, z wyjątkiem P. Z. K., Z. M. i Z. Z. P. Panowie ci przychodzili wprawdzie na te posiedzenia, lecz poprawek nie stawiali żadnych, rzecz prosta, bo ich wcale poprzednio nie opracowali, a nawet jeden z tych panów, gdy chodziło o udzielenie zapomogi, stanął w wielkiej opozycji. Kardynałna poprawka do tegoż projektu, postawiona przez Z. Z. K. jest ta, że projekt obejmować musi i pracowników dziennie płatnych. — Resztę wysuniętych poprawek przyrzekł rząd przedstawicielom Z. Z. K. forsować na komisji skarbowo-budżetowej. Co do jednorazowej zapomogi, względnie 3 miesięcznej zaliczki zwrotnej, minister skarbu oświadczył, że o bezzwrotnej zapomocy nie może być mowy, skłonny jest dać natomiast trzymiesięczną zaliczkę. Dotyczące rozporządzenie o zaliczkach nie obejmuje jednak pracowników nieetatowych, których szczególnie w Kongresówce jest 80 proc., a w Małopolsce jest takich również wielka ilość przy dziale drogowym i w warsztatach. Związek postawił rzecz w ten sposób, aby rozporządzenie to rozciągnąć na wszystkie grupy prac. kolej. Jeżeli rząd słuszne to żądanie odrzuci, wybuchnie strejk w warsztatach w Kongresówce, a i Małopolska na uboczu nie pozostanie. Nadmieniam wreszcie, że czy pracownicy chcą lub nie, czeka ich jeszcze ciężka walka o lepsze jutro.

W dyskusji zabierali głos tow. Packan, Bator i inni. Ze względu na ograniczony czas wynajęcia sali dyskusja nie mogła być wyczerpująca, jak tego sobie niektórzy koledzy życzyli. Tow. Bator postawił następujące rezolucje, które zebrani jednomyślnie uchwalili:

1) Pracownicy kolejowi stacyi Krakowa i Podgórze domagają się niezwłocznego wypłacenia zaliczek jedno — dwu — wzgl. trzechmiesięcznych, przyczem wzywają Wydział Wyk. o niezwłoczną interwencję w tej sprawie w min. kolei. Domagają się wypłacenia pożyczek dla wszystkich pracowników nieetatowych i stale pracujących na kolei, tak zwanych sezonowych.

2) Wyrażają Wydziałowi Wykonawczemu pełne votum zaufania za pracę i zabiegi, jakie poczynił w sprawie sprawiedliwej i demokratycznej ustawy o uposażeniu prac. kolej., zarazem oświadczają, że postawionych przez Z. Z. K. poprawek do tejże są zdecydowani bronić wszelkimi środkami.

— 000 —

Jak „Kuryerek” zadrwił ze ślusarzy rewizyjnych. Ślusarze rewizyjni, którzy w przeważnej części są czytelnikami „Kuryerka” powinni sobie zapamiętać, jak w Nrze 259 z dnia 24 września 1922 zadrwił z ich pracy i scharakteryzował ich jako bezmyślnie indywidua, które 38 lat wykonują bezmyślnie swą czynność, nie zdając sobie sprawy, czy jest potrzebna i konieczna. Pod tytułem „Dzielnego funkcyjnarzysza” — pisze jeden z informatorów tego pisma — stojąc na jednej ze stacyi węzłowych, zagadnął człowieka w czarnym mundurze niosącego oliwę i t. d., jak długo bije tak po kołach wagonu; odpowiedź otrzymał, że 38 lat; w dowód uznania dostał papierosa a równocześnie drugie zapytanie: w jakim celu uderza po kołach, na co otrzymał odpowiedź, „że sam nie wie”. Czy powyższe można wziąć za jakikolwiek humor, wątpić należy, bo przedewszystkiem nie mamy takich, którzyby służyli i byli w stanie w tej służbie wytrzymać 38 lat drugie, na posterunkach tych wymaga się od ludzi znajomości około 18 instrukcyi, na podstawie których nakłada się na nich odpowiedzialność za bezpieczeństwo ruchu i za stan taboru kolejowego. Do humoru możnaby zaliczyć inny wypadek, a mianowicie: „Kuryerek” przed półrokiem był zaciętym przeciwnikiem obszarników i bogatych chłopów z Witossem na czele. Nie było jednego numeru, w którymby nie było wzmianki o Paskopiastach i ich szwindlach. Otóż „Kuryerku”, od kiedy Paskopiasty przestali wyzyskiwać biedną ludność miast i wsi? Czy od chwili, kiedy „Kuryerek” przeszedł pod sztandar Witosza? Inna rzecz pisać o cieliu o dwóch głowach, a inna rzecz robić drwiny z ciężkiej i odpowiedzialnej służby ludzi, choćby niekiedy nieznacznie na posterunku pracowali 38 lat. J. O.

Kobiet i chłopów do roznoszenia „Naprzodu” za stałą pensją
przyjmuje zaraz Administracja „Naprzodu”
Dunajewskiego 3.

Przegląd społeczny

Z ruchu zawodowego robotników rolnych w Zachodniej Małopolsce

Grożba strejku powszechnego robotników rolnych

Dnia 24 września odbył się w Tarnobrzegu w sali Kasyna Zjazd delegatów robotników i robotnic rolnych z powiatów tarnobrzezkiego, niżańskiego i mieleckiego. Referował tow. Pietrzak, który poddał krytyce stanowisko rządu wobec obszarników, niemającego dość siły, by zmusić obszarników do wykonywania ustawy sejmowej o Komisjach polubownych i rozjemczych i uchronić tym sposobem szeroką polac kraj od wstrząśnień strejkowych. Zachowanie się starostów tarnobrzezkiego i mieleckiego, którzy nie w tej sprawie nie zrobili, a jeszcze współdziałali z obszarnikami, lekceważąc żądania robotników rolnych, wywołało ogólne oburzenie. W czasie przemówienia referenta wszedł na salę owacyjnie witany tow. Jan Kwapiński, przewodniczący Zarządu głównego. Przemówienie jego o walce wyzwoleniczej, jaką prowadzili z obszarnikami robotnicy rolni od roku 1905 zebrani przyjmowali oklaskami i okrzykami na cześć tow. Kwapińskiego i Związku zawodowego robotników rolnych. Przemawiali następnie tow. Sadecki z Zakrzowa, Wilk i obywatel Buczek.

Wobec oświadczenia delegata ministerstwa pracy, że wieczorem zakomunikuje Związkowi rolnych odpowiedź ziemian Zjazd uchwalił, ażeby konferencja delegatów z obszarów dworskich, która ma obradować o godz. 8 wieczorem, pozostawić decyzję o terminie proklamowania strejku jednodniowego. Delegat ministerstwa pracy w oznaczonej godzinie nie zakomunikował żadnej odpowiedzi, a nawet się nie zjawił. Konferencja delegatów wspólnie z Zarządem oddziału wydała polecenie rozpoczęcia strejku rolnego w dniu 25 września. Uchwala ostrzeża, że gdy Związek ziemian umów zbiorowych nie podpisze, w myśl uchwał zjazdów robotnicy rolni przystąpią za kilka dni do powszechnego strejku rolnego. Odpowiedzialność za skutki spadnie w tym wypadku zupełnie na opornych obszarników.

(W myśl uchwały zjazdów robotników rolnych z dnia 3 i 24 września, jednodniowy strejk protestacyjny robotników rolnych w powiatach: tarnobrzezkim, niżańskim i mieleckim odbył się 25 września i objął w całości pow. tarnobrzezki, częściowo mielecki i niżański. Stosownie do poleceń Zarządu Oddziału ZZRR w Tarnobrzegu, odbywał się obrządek inwentarza i dojenie krów. Strejk trwał od rana do wieczora i był imponującym, jednak wieczorem Zarząd oddziału otrzymując meldunki o przebiegu strejku dowiedział się, że w trzech obszarach dworskich zaczęto terrorizować robotników, wydalać ich z pracy, wobec czego Zarząd oddziału powziął decyzję nie przerywania strejku w tych obszarach, aż do czasu przyjęcia wydalonych. Obszarnicy naklaniali robotników do pracy twierdząc, że umowy już podpisane, że to jest nieprawdą, że tow. Kwapiński był na zjeździe w Tarnobrzegu, i różnemi innymi kłamstwami i sztuczkami starali się zbalamucić strejkujących. Zaisc żądanych wobec spokojnego przebiegu strejku nie było, pomimo, że prawie we wszystkich obszarach dworskich były posterunki policyjne. O wybuchu strejku zawiadomiono telegraficznie ministerstwo pracy z prośbą o natychmiastową interwencję.

— 000 —

Konferencja naftowa we Lwowie. Dnia 26 bm. odbyło się posiedzenie delegatów przemysłowców i robotników, na której delegaci robotników umotywowali poszczególne żądania. Po przeprowadzeniu dyskusji, delegaci przemysłowców stwierdzili, że żądania robotników nie mogą być na tej konferencji rozpatrywane i załatwione, ponieważ brak wielu przedstawicieli przemysłowców, którzy muszą o tak ważnej sprawie bezpośrednio wyrazić swe zapatrywania, przeto oświadczyli, że około 3 do 5 października zostanie zwołana delegacja obu stron, która komisyjnie będzie dalej kontynuować rozpatrywanie żądań robotników na podstawie zajętego stanowiska przez Zjazd przemysłowców i motywow delegatów robotników.

Konferencja delegatów obu stron zostanie zwołana około 12 października do Lwowa.

— 000 —

KRONIKA

Kraków, 29 września.

Śmiertelny wypadek w gazowni miejskiej

(k) Wczoraj około 10 rano w gazowni miejskiej zaszedł nieszczęśliwy wypadek, który pociągnął za sobą śmierć jednego z zajętych tam robotników. Przy paleniskach pod maszynę do ładowania węgla i wypychania koksu pracował tego dnia Filip Lach l. 44. W chwili puszczenia maszyny w ruch tryby porwały Lacha, a tłok przysgniół mu głowę do ściany. Rozległ się krzyk ofiary i maszynę zatrzymano. Pospieszono na ratunek Lachowi, który dawał słabe tylko oznaki życia, a po kilku minutach męczarni zmarł. Zawezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon ofiary wypadku. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej. Lach osierocił żonę i dziecko.

Jest to już drugi wypadek w tem miejscu. Niedawno uległ tam kalektwu robotnik Buła. Przyczyną tych wypadków, jak nas informują, jest to, że maszyna stoi tak blisko ściany, że obsługujący ją robotnik nie ma się gdzie poruszać i ciągle narażony jest na pochwycenie.

Zmiany w rozkładzie pociągów. Dyrekcja kolei komunikuje: Z dniem 1 października wprowadze się w bieg pociągów pospiesznych i osobowych następujące zmiany: Pociąg pospieszny nr 603 z Krakowa do Krynicy, pociąg pospieszny nr 6103 z Krakowa do Zakopanego oraz nr 1203/1252 między Chabówką a Rabką będą w biegu po raz ostatni 30 września. Pociąg pospieszny nr 4 z Krakowa do Szczakowic względnie Warszawy będzie w biegu po raz ostatni w nocy z 29 na 30 września. Pociąg pospieszny nr 604 z Krynicy do Krakowa, pociąg pospieszny nr 6104 z Zakopanego do Krakowa oraz nr 1251/1204 między Chabówką a Rabką będą w biegu po raz ostatni 30 września. W Krakowie zostanie pociąg nr 604/6104 rozwiązany. Pociąg pospieszny nr 3 z Warszawy będzie w biegu w nocy z 30 września na 1 października tylko do Krakowa, gdzie zostanie dnia 1. X. rozwiązany. Pociągi pospieszne nr 6101 i nr 6102 między Krakowem a Zakopanem uruchomia się codziennie od 1 października. Pociągi nr 6766 i 6769 między Muszyną a Krynica wstrzymuje się od 1 października. Bieg pociągów osobowych nr 1322 i nr 1321 przedłuża się od Jasła do Stróż i z powrotem. Bieg pociągu nr 111 A między Trzebiną a Krakowem wstrzymuje się. Pociąg nr 125 otrzymuje postój poniżej minuty w Mydlnikach (odjazd 12.51). Na linii Dziedzice-Zywiec pociągi nr 1325 i nr 1336 kursują jako wycieczkowe między Bielskiem a Witkowicami po raz ostatni dnia 1. X. Na linii Bielsko-Kalwarya pociągi nr 2353 A i nr 2380 A kursują jako wycieczkowe między Bielskiem a Kętami po raz ostatni 1. X. Na odcinku Wadowice-Kalwarya uruchomia się od 1. X. pociągi nr 2315, 2319, 2318 i 2326.

(k) Przymus szkolny na terenie krakowskiego kuratorium szkolnego jest podobnie jak w całej Polsce ściśle przez władze szkolne przestrzegany. Ostatnio kuratorium celem zapobieżenia uchylaniu się rodziców od wpisywania młodzieży do szkoły powszechnej, podwyższyło znacznie grzywny pieniężne. Kary te dochodzą obecnie do 1000 mk dziennie za każdy nieusprawiedliwiony dzień absencji ucznia. Fundusz powstały w ten sposób obracany jest na zasiłki dla ubogiej młodzieży szkolnej.

(k) Celem łatwiejszego aprowizowania Górnego Śląska województwo krakowskie, jak już donosiliśmy, uchyliło dotychczasowy przymus zapatrywania się w zezwolenia przewozowe na bydło, trzodę i t. p. do terenów pogranicznych tak, że przewóz tych artykułów nie ulega obecnie żadnemu ograniczeniu ze stanowiska gospodarczo-aprowizacyjnego. W związku z tem władze wojewódzkie odniosły się do wszystkich kierowników, dotyczących urzędów administracyjnych pierwszej instancji, aby nietylko nie czyniły żadnych trudności swobodnemu i legalnemu handlowi artykułów zakupywanych i wysyłanych na Górny Śląsk, lecz przeciwnie, by handel ten popierały.

(k) Na Zjazd opieki społecznej przedstawiciele samorządów wyjechali z Krakowa do Warszawy imieniem miasta wiceprez. dr Bobrowski, wiceprez. Rolle i radca mag. Dusza. Obrady Zjazdu potrwać trzy dni, a odbywać się będą w sali ratusza warszawskiego. W obradach udział wezmą przedstawiciele samorządów z całej Polski. Inicjatywa do-

prowadzenia do skutku zjazdu wyszła od p. Kłuszyńskiej.

Z teatru im. J. Słowackiego. Jutro wchodzi na afisz „Marya Stuart” Słowackiego, arcydzieło naszego dramatu, przygotowane z niezwykłą starannością pod kierunkiem reż. Józefa Sosnowskiego. Nowe wspaniałe dekoracje w liczbie 10 p. Andrzeja Pionaszkę nadadzą „Maryi Stuart” godną oprawę sceniczną, do której dorobiono w pracowniach Muzeum przem. technicznego stylowe meble oraz w pracowniach teatru nowe kostiumy. „Marya Stuart”, niewidziana nigdy w takiej oprawie, obudziła niezwykłe zainteresowanie. „Marya Stuart” grana będzie pięć razy z rzędu od soboty 30 bm. do środy 4 października. Dzisiaj „Edukacja Bronki” zakupiono przez stow. „Zespół”.

Z teatru Bagatela. Dziś i jutro komedia Sieleckiego „Sublokatorka”.

Opera i Operetka. Operetka Eyslera „Piękna mama” wypełni dzisiejszy wieczór. W rolach głównych wystąpią pp. Schupp-Skrzyszkowska, Zelska, Koszutska, Ostrowski, Karasiński, Senowski oraz p. Czesław Kaden, artysta teatru Bagatela, w roli Joachima Miesera. Jutro w sobotę „Zydówka” z jedynym gościnnym występem bohaterskiego tenora opery warszawskiej p. Stanisława Gruszczyńskiego oraz p. Józefy Zacharskiej, primadonny opery lwowskiej. Chcąc umożliwić inteligencji korzystanie z przedstawień operowych i operetkowych, dyrekcja wprowadza od 1 października bilety abonamentowe z 20% opustem.

Kurs kierownictwa chóru dzieci, kursy muzyczne: śpiew choralny, skrzypce, fortepian, nadto kurs gier i zabaw ruchowych dla dzieci i młodzieży, utworzone staraniem Uniwersytetu Ludowego, przyjmują wpis codziennie od 5—6 w lokalu biblioteki, plac Szczepański 7, I p.

Z Muzeum przemysłowego. Dnia 27 bm. odbyło się pod przewodnictwem wicepr. Rollego posiedzenie komisji miejskiego Muzeum przemysłowego, na którym przyjęto do wiadomości sprawozdanie dyrekcji Muzeum za rok ubiegły, oraz uchwalono program pracy Muzeum na rok szkolny 1922/23 i projekt budżetu na rok administracyjny 1923.

Komunikat o stanie pogody wydany we czwartek 28 września o godz. 7:40 wieczór według danych państwowego instytutu meteorologicznego w Warszawie: Stan atmosfery: W dniu dzisiejszym wał wysokiego ciśnienia rozciągał się od skrajnej północy poprzez Skandynawię, Polskę i Bałkan ku morzu Czarnemu. Układ ten spowodował w kraju naogół dość piękną i chłodną pogodę, jedynie na południu przeważało większe zachmurzenie. Temperatura w godzinach popołudniowych wahała się w granicach od 10—14°, rano w wielu miejscach notowano kilkustopniowe przymrozki (Bydgoszcz 3°, Chojnice 2, Lwów 2, Warszawa 1). W Krakowie temperatura 10,4, maksimum 11,2, minimum 1,6, pogodnie. Prognoza na piątek: najpierw dość pogodnie, potem wzrost zachmurzenia, ciepłej, słabe wiatry lokalne.

(k) **Proces przeciw Komorowskiej i Paciorkowi** ma odbyć się podobno jeszcze w listopadowej kadencji sądów przysięgłych w Krakowie. Sąd dotąd nie otrzymał z zakładu chemii lekarskiej przy Uniw. Jagiell. orzeczenia w sprawie wyniku przeprowadzonej analizy jelit śp. Komorowskiego, gdyż obaj eksperci prof. Marchlewski i doc. dr Robel zawezwani zostali w urzędowych sprawach do Warszawy, skąd niebawem powrócą. Natychmiast po orzeczeniu Izby radnej sądu okręgowego, że Komorowska ma być postawiona w stan oskarżenia, prokuratura państwa przystąpi do wygotowania aktu oskarżenia.

(k) **Znowu sprawa Dröhlha.** Wśród palestry krakowskiej utrzymuje się zdanie, że Sąd Najw. w Warszawie zarządzi ponowne przeprowadzenie rozprawy przeciw Dröhlchowi, zasądzonemu już po dwakroć za fałszerstwo koron czeskich na 6 lat ciężkiego więzienia. Sąd Najwyższy kazał przedłożyć sobie w tych dniach akta z ostatniego procesu w Krakowie i rozpatruje obecnie motywy sprzeciwu wniesionego co do wyroku przez obrońców.

Zarząd akad. Kola Tarnowskiaków ogłasza kolegom i koleżankom, iż wpisy do Kola skuteczniać mogą we wtorki, czwartki i soboty, godz. 12—1 w bibliotece Tow. Wzaj. Pom. w Krakowie ulica Jabłonowskich 12. W tych godzinach przyjmuje się też wszelkie podania, oraz udziela się informacji.

Włamania. Wczoraj nad ranem iacyś niewyśledzeni sprawcy, wybiwszy szybę w oknie na parterze w domu pod l. 30 przy ul. Podzamcze, gdzie mieści się Państwowy urząd pośrednictwa pracy, weszli do wnętrza i skradli z pokoju wóznego tego urzędu rozmaite przedmioty znacznej wartości. — Wczoraj policyant przechodzący wieczorem ulicą Strzelecką napotkał kilku osobników niosących

siennik. Gdy policyant zbliżył się do nich, owe indywidua rzuciły siennik na policyanta i zaczęły uciekać. W sienniku, jak się okazało, znajdowała się garderoba, pochodząca z kradzieży z włamaniem, dokonanej przy ul. Strzeleckiej pod l. 11. — Do mieszkania p. Flory Münzer, zamieszkałej przy ul. Starowśkiej l. 41, włamali się nieznani sprawcy i skradli garderobę. Wartości skradzionych przedmiotów nie udało się ustalić, gdyż p. Münzer przebywa obecnie na lotnisku.

Usiłowane samobójstwo. Wczoraj popołudniu zawezwano pogotowie ratunkowe do 23-letniej Maryi Tulewskiej, ekspedientki w składzie blacharskim Pieczarki przy ul. Zwierzynieckiej Tulewską w zamiarze samobójczym zażyła znaczną ilość kwasu solnego. Desperatkę odwieziono w groźnym stanie do szpitala św. Łazarza.

Poraniony przez kolegów. Onegdaj w nocy robotnik Jan Świąszek został ciężko poraniony nożem w głowę i ramię przez swych kolegów zajętych przy budowie „na Gródku”. Świąszek nucił jakąś piosenkę po niemiecku, przyczem dotknięci koledzy rozpoczęli z nim sprzeczki, a następnie w hójce poranili. Ciężko rannego Świąszkę przewieziono do szpitala chirurgicznego.

(k) **Składy z sacharyną.** Policya zakwestyionowała 600 pudełek z sacharyną u Pinkasa Friedmana zamieszkałego przy ul. Augustyńskiej l. 28. Friedman tłumaczył się, że sacharynę nabył u Róży Gurfassowej, zamieszkałej przy ul. Józefa l. 13. Po przeprowadzonej rewizji w mieszkaniu Gurfassowej, znaleziono tam jeszcze 100 pudełek sacharyny. Sprawę oddano do sądu.

(k) **Aresztowanie oszusta tancerzkiego.** Przed kilku dniami donosiliśmy o oszustwie, którego ofiarą padł Stanisław Wilk na targu tandetnym. Gdy Wilk kupił bieliznę i obuwie i zapłacił za towar, wręczył mu sprzedawca pakunek, w którym, jak się potem okazało, były zawinięte stare smaty. Policya wysłedziła i aresztowała sprawcę oszustwa w osobie Edwarda Bednarczyka l. 21, zamieszkałego w Ludwinowie, który niedawno był karany trzyletnim więzieniem za podobne oszustwa.

— 000 —

Z POLSKI

Człczerin w Warszawie. Wedle wiadomości „Kuryera” wczoraj w godzinach porannych przyjechał do Warszawy w drodze z Berlina do Moskwy komisarz sowiecki dla spraw zagranicznych Człczerin. Zamierza on spędzić w Warszawie kilka dni. Dotychczas niewiadomo, czy zachowa incognito, czy też występować będzie w charakterze urzędowym. W tym ostatnim wypadku zostałby przyjęty przez ministra spraw zagranicznych.

Dymisja szefa biura prasowego. Kie ownik wydziału prasowego w prezydium Rady ministrów dr Szerer podał się do dymisji. Wedle informacji „Przeglądu Wieczornego”, przyczyną dymisji są braki w organizacji służby prasowej w prezydium Rady ministrów.

Obiad na cześć prezydium Sejmu. Prezydent ministrów Nowak zebrał we środę obiadem prezydium ustępującego Sejmu. Przy obiedzie prezydent wniósł toast na ręce marszałka, w którym zaznaczył, że pomimo rozlegających się w społeczeństwie słów ostrej krytyki pod adresem ustępującego Sejmu, Sejm ten zasłużył sobie na uznanie wielką pracowitością i zrozumieniem interesów państwa. W odpowiedzi marszałek oświadczył, iż dopiero historia zdoła ocenić wielkie zasługi Sejmu konstytucyjnego. Następnie życzył marszałek rządowi powodzenia w jego dalszej pracy. Po obiedzie odbył się w salonach premiera raut.

Zagadkowa komisja aliancka w Cieszynie. Od kilku dni panuje w Cieszynie zaniepokojenie z powodu przyjazdu do miasta wielkiej komisji alianckiej, która zajęła szereg pokoi w hotelu pod „Brunatnym jeleniem”. Niepokój powiększa fakt, że w żaden sposób nie można się dowiedzieć o celu jej przyjazdu do Cieszyna.

Konsulat polski w Palestynie. Jak donosi „Kuryer Poranny”, w najbliższym czasie utworzony ma być konsulat polski w Palestynie. Stanowisko konsula objąć ma radca poselstwa polskiego w Belgradzie p. Smogorzewski.

W obronie praw obywatela polskiego. W roku 1918 zawarł ówczesny ambasador angielski w Paryżu lord Derby w ambasadzie angielskiej w obecności kilku świadków z wynalazcą polskim inż. M., podówczas pułkownikiem armii angielskiej, umowę o kupno wynalazku wojennego o epokowej doniosłości. Ceny kupna 25.000 funtów szterlingów dotychczas rząd angielski nie wypłacił, pomimo wielokrotnych upomnień adwokata krakowskiego dra Bronisława Feller, doradcy prawnego inż. M. We wrześniu b. r. interweniował osobiście dr Feller w ambasadzie angielskiej w Paryżu i w min. spraw zagr. w Londynie, gdzie po konferencji

z referentem tej sprawy zaakceptowano żądania inż. M., ażeby przesłuchać świadków tej afery. — Ponieważ rząd angielski ociąga się z wypłatą dłużnej pretensji obywatelowi polskiemu, który jako pułkownik armii angielskiej w czasie wojny tejże armii w szczególności, a koalicyjnej w ogólności oddał wielkie usługi, poselstwo polskie w Londynie na interwencję dra Feller wysłało przez ministerstwo spraw zagranicznych w Warszawie notę do rządu angielskiego w obronie praw obywatela polskiego.

Do dyrekcji kolejowej w Krakowie zwracają się mieszkańcy Kłaja z prośbą, aby zarządziła postój pociągu Nr. 27 w Kłaju choćby na minutę. — Mieszkańcy tamtejsi, szczególnie kolejarze, mają dzieci w szkole i w terminie w Krakowie, które mają naukę w szkole przemysłowej od 6 do 8 wieczór, zaś najbliższy pociąg Nr. 29 odchodzi o godz. 11 w nocy. Dzieci przyzwyczajają do domu około 1 w nocy, a już o 4.30 rano muszą wstawać, aby zdążyć do pociągu Nr. 22. Takich chłopców jest kilkunastu, którzy jako synowie kolejarzy opłacają bilety regie i nie mają czasu wypaść się. Sądzimy, że minutowy postój pociągu da się przeprowadzić bez szkody dla ruchu. Rodzice obecnym stanem rzeczy są zrozpaczeni, gdyż dzieci w Krakowie utrzymywać nie mogą, a takie nocne jazdy niszczą młodzież.

Niebywała walka ze złodziejką. W ubiegłą niedzielę w mieszkaniu pp. Neumanów, zajmujących 5 pokoi przy Alejach Jerozolimskich w Warszawie, gdy domownicy znajdowali się w ostatnim pokoju Stefania Neuman usłyszała jakieś podejrzane szmery. Wyszła więc natychmiast do pokoju, skąd odgłos szmerów dochodził i ujrzała jakis cień. Spodziewając się powrotu ojca, spytała: czy to ojciec? W odpowiedzi usłyszała szept: „Tak, tak, ojciec”; poznała jednak, że to głos obcy, w dodatku żeński, momentalnie więc podbiegła do nieznajomej i chwyciła ją w pól. Tymczasem druga sylwetka również w żeńskim stroju zaczęła uciekać z pokoju i wydostawszy się na korytarz zbiegła. Schwytała złodziejka zaczęła się bronić, gdy zaś Stefania Neumanówna usiłowała ją przytrzymać, nastąpiła pomiędzy kobietami walka, w czasie której walczące kobiety dostały się na korytarz. Złodziejka uderzyła Neumanównę jakimś narzędziem tak silnie w głowę, że straciła ona na chwilę przytomność, z czego skorzystawszy złodziejka zbiegła, pozostawiając w mieszkaniu wierzchnie okrycie dość eleganckie, kołnierz na kieszonki i jeden bucik. Jak się okazało złodziejka zdążyła ukraść biżuterii na sumę 5 mil. marek.

— 000 —

Z ZAGRANICY

Pogłoski o powrocie Habsburgów do Austrii. Na posiedzeniu austriackiej Rady narodowej poseł Sever wniósł imieniem stronnictwa socjalistycznego następującą interpelację: Jak się czyhać, niektórzy członkowie dynastii Habsburgów zamierzają przybyć na kilka tygodni do Austrii i mieli nawet już otrzymać pozwolenie na pobyt w Wiedniu. Mimo że członkowie powyżsi są obecnie poddani Polski i służą jako oficerowie w wojsku polskiem, należy ich ze stanowiska austriackiego prawa konstytucyjnego uważać nadal za członków rodziny habsburskiej, których w myśl tejże ustawy wydano z państwa austriackiego. W końcu swej interpelacji zapytnie poseł Sever, czy wiadomym jest rządowi, iż minister spraw wewnętrznych udzieleniem pozwolenia na pobyt w Austrii członkom rodziny Habsburskiej narusza konstytucję.

D'Annunzio wstępuje do klasztoru. „Neue fr. Presse” donosi z Rzymu: Dzienniki donoszą, że d'Annunzio zamierza wstąpić jako tercjarz do zakonu św. Franciszka.

Eksplozja z powodu uderzenia piorunu. W miejscowości Santa Teresa we Włoszech wyleciał w powietrze magazyn materiałów wybuchowych. Wybuch spowodował uderzenie pioruna. Były liczne ofiary.

— 000 —

REPERTUAR

Teatr im. J. Słowackiego

Piątek: „Edukacja Bronki”.
Sobota: „Marya Stuart”.
Niedziela popołudniu: „Bracia Lerche”.
wieczorem: „Marya Stuart”.

Teatr „Bagatela”

Piątek: „Sublokatorka”.
Sobota popołudniu: „Świt, dzień i noc”.
wieczorem: „Sublokatorka”.

Teatr miejski Opera i Operetka

Piątek: „Piękna mama”.
Sobota: „Zydówka”.

Wydział Rady Robotniczej odbędzie posiedzenie w piątek 29 września b. r. o godz. 7 wieczór w sekretaryacie Rady Robotniczej.

CENY OGŁOSZEŃ:

Zwyczajne (na ostatniej stronie) Mkp. 25.—, w rubryce „Nadesłane” Mkp. 65.— w tekście redakcyjnym Mkp. 80.— przed tekstem Mkp. 120.— za wiersz milimetrowy. Drobne ogłoszenia Mkp. 20.— za słowo, przyczem pierwszy wyraz liczy się podwójnie. Na mniejsze ogłoszenie drobne Mkp. 200.— Układ tabelaryczny i liczbowy o 20% droższy. Do ogłoszeń zagranicznych dolicza się 100% — do ogłoszeń zamiejscowych 50%. — Ogłoszenia drobne płatne są zgóry.

Ogłoszenia przyjmuje wyłącznie: **Powszechne Biuro reklamy „PRASA”**, Kraków, ulica Karmelicka L. 16, telefonu Nr 20-86. gdzie też, celem uniknięcia zwłoki należy skierowywać wszelką korespondencję dotyczącą ogłoszeń.

Stolarzy

meblowych i budowlanych uzdolnionych, poszukuje fabryka stolarska Józefa Jenczego w Nowym Targu. 974

W Nowym Sączu

realność składająca się z 2 pokoi, kuchni, spiżarni, 5 piwnic stajni, chlewów, stodoły, ogrodu owocowego zaraz do sprzedania. Wiadomość u p. Walentego Krawczyka ul. Kunegundy Nr. 149 i za mostem kolejowym. 960

Zgubione

tymczas. zaświadczenie demobilizacyjne wydane przez 16 Dyon zapasowy artylerii ciężkiej w Toruniu na nazwisko plut. Tadeusza Stramy, unieważnia się. 973

Zgubione

tymczas. zaświadczenie bezterminowego urlopu Józefa Bochnaka, Sędziszów, wystawione przez bat. 72 p. w Radomiu, unieważnia się. 971

Zgubione

dokumenty wojskowe na nazwisko Franciszek Kościelniak wystawione w Wadowicach przez 12 p. p., unieważniam. 970

Skradziona

książeczkę wojskową Rudolfa Basskopla wystawioną P. K. U. Kraków, unieważniam. 955

Zgubione

papiery wojskowe na nazwisko Sobesto Franciszek wystawione przez P. K. U. w Krakowie, unieważnia się. 958

ELEKTROMONTERZY I POMOCNICZY

potrzebni zaraz.

Zgłoszenia: „AGRODYNAMO” JAGIELLOŃSKA 6.

„ZELOWNIA”

naprawia obuwie silnie, tanio i szybko, nawet na poczekaniu.

Dla młodzieży szkolnej opust.

Najnowsze żurnale mód

na sezon jesienny i zimowy 1922/23 już nadeszły do firmy 826

M. Landzu, Kraków, ul. św. Krzyża 5.

Sprzedż częściowa i hurtowna.

Rada Spółki Akcyjnej**BANK LUDOWY W WARSZAWIE**

zaprasza niniejszem akcyonaryuszów na

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

odbyć się mające w środę dn. 18 października 1922 r. o godz. 6-tej popoł. w lokalu Banku w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej Nr 99, z następującym porządkiem dziennym:

1. Zmiany, lub uchylenie §§ 6, 7, 8, 9, 14, 15, 28, 31, 36, 37, 43 Statutu Banku.
2. Wolne wnioski.

Stosownie do § 37 Statutu Banku akcyonaryusze, pragnący uczestniczyć w Walnem Zgromadzeniu winni złożyć swe akcje, lub świadectwa tymczasowe w kasie Banku w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej Nr. 99, lub w Oddziałach Banku:

- w Katowicach, ul. Sedańka Nr. 6,
- w Krzemieńcu, ul. Szeroka Nr. 122;
- w Łodzi, ul. Andrzeja Nr. 7

przynajmniej na 7 dni przed datą Zgromadzenia, t.j. najpóźniej w środę dnia 11-go października r. b. do godziny 1-szej popoł.

Co do wolnych wniosków obowiązuje § 44 Statutu.

972

Magazyniera

poszukuje Zarząd kopalni w Zachodniej Małopolsce; pomieszczenie z ogrodem, opał, światło wolne, pobory według umowy. — Reflektanci z szkołą handlową i co najmniej 5-letnią praktyką, wykazaną świadectwami raczą zwrócić się z podaniem, życiorysem, świadectwami w odpisie i fotografią do biura reklamy „Prasa” Kraków, Karmelicka 16, pod „Magazynier 1922”.

Reklama dźwignią handlu!**POWSZECHNE BIURO REKLAMY****„PRASA”**

KRAKÓW, KARMELICKA 16. TEL. 20-86.

NAJWIĘKSZY INSTYTUT DLA PROPAGANDY PRASOWEJ W MAŁOPOLSCE. PROWADZONY PRZEZ WSPÓŁPRACOWNIKÓW RED. I ADMIN. DZIENNIKÓW KRAKOWSKICH. PRZYJMUJE OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH CZASOPISM W POLSCE I ZAGRANICĄ. SPECYALNY DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY DLA REDAGOWANIA FACHOWYCH SPRAWOZDAŃ DZIENNIKARSKICH ITP. PROJEKTY ARTYSTYCZNYCH KLISZ PRZEZ WŁASNEGO RYSOWNIKA. TANIA KALKULACJA CEN. WYKONANIE ZLECENIŚĆ SILE I SZYBKIE.

Redaktor naczelny: Emil Haeckel.

Nakładem Ludowej Spółki Wydawniczej „Naprzód” w Krakowie.

Redaktor odpowiedzialny: Stefan Czerwieniec.

Członkami Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunaiewskiego 5 (tel. 1310).

DO SPRZEDANIA KOCIOŁ PAROWY

Dürr-Gehre, zbudowany w roku 1897, w powierzchni ogrzewalnej 260 m² z przegrzewaczem, pierwotne ciśnienie 10 atmosfer, obecnie 6 atmosfer. Kocioł jest w obmurowaniu i może być oglądnięty na miejscu, gdzie też omówi warunki się. 928

Zgłoszenia pod „S. P. 300” do Administr.

Konkurs.

Dyrekcja prywatnego gimnazjum w Nisku

przyjmuje zaraz

nauczycieli (nauczycielki) języków: polskiego, niemieckiego i francuskiego, ewent. innych. Warunki jak w zakładach państwowych, mieszkanie zapewnione. Miejscowość znana z dogodnych warunków życiowych. Udokumentowane podania przyjmie: Dyrekcja gimnazjum. 909

TECHNIK BUDOWLANY

z ukończoną wyższą szkołą przemysłową z kilkoletnią praktyką poszukuje odpowiedniej posady, najchętniej przy kopalni węgla Zgłoszenia pod „PARYS” do biura ogłoszeń F. Statlera, Kraków, Grodzka 13. 968

Zdolnych pomocników tapicerskich

przyjmuje zaraz

967

Dom Meblowy **M. PLESZOWSKI**, Kraków, Mały Rynek 2. Telefon Nr. 5113

Stolarzy, tornierzy, ślusarzy

poszukuje

FABRYKA MASZYN ROLNICZYCH „OSWIECIM”

Zgłoszenia należy skierować bezpośrednio do fabryki. 939

INSTYTUT GRAPHOLOGIQUE

PROF. H. GRALSKIEGO

Wydaje oceny charakteru i uzdolnień na podstawie nadanych próbek pisma oryginalnego najodpowiedniejszy jest list z kopertą, pisany atramentem na papierze nieliniowym. Po nadesłaniu należytości zasadniczej 1000 Mk. dla

Instytutu, Kraków Grodzka 64, II. p

Osobiste przyjęcia co niedzielę od godz. 9—13. 875

SWOSZOWICE

(pod Krakowem)

818

Zakład kąpieli siarczanych

nowoobudowany i z komiortem urządzony otwarty od 16 sierpnia dla chorych na reumatyzm i artretyzm. Opieka lekarska i restauracja na miejscu

W niedzielę dnia 1 października 1922 r., o godzinie 3-ciej po południu odbędzie się w poczekalni I-szej klasy na dworcu kolejowym w Tarnobrzegu

Doroczne Walne Zgromadzenie

Stowarzyszenia Społycznego Pracowników Polskich Kolei Państwowych w Tarnobrzegu

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia,
- 2) Sprawozdanie bilansowe z roku 1921,
- 3) Wybór do Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 4) Wnioski i interpelacje.

W razie niejawienia się koniecznej ilości członków, Walne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym dniu o godzinie 4-tej po południu a uchwały tegoż będą ważne bez względu na ilość członków.

Rada Nadzorcza